

efter Nytaar at foreslægge en saadan Lov, men besværligt er det. Det ærede Medlem vilde ganske afvæbne den Beggæring, jeg har gjort paa Finantsloven, ved at henvise til, at nu var der jo et Dverfskud for Theatret. Sa, mine Herrer, dersom jeg turde gjøre Regning paa, i Særdeleshed naar Tiden er saa langt fremrykket, ikke at trætte Dem formeget ved en Mængde Tal, saa skulde De faae at see, hvorledes det egentlig forholder sig med Dverfskudet; men lad mig blot sige dette Gue: Jeg troer, at det var indtil Slutningen af Finantsaaret 1863—1864, at Theatret omtrent kunde siges at arbejde med en stadig Underbalance, naaget der blev givet ret flækkelige Bevillinger dertil, og om jeg mindes ret, var Underbalancen ved Slutningen af Aaret 1863—1864 40,000 Rd. I samme Aar aabnede man et Laan, som man kalder Theatrets løbende Laan, fra Sorø Academi paa 43,000 Rd., saa at man altsaa gik over i det nye Aar med et lille Dverfskud. Nu har man siden Begyndelsen af 1864 stadigt gjort Fremskridt, men man er dog i de Aar, der siden den Tid ere forløbne, ikke kommet videre, end at man nu har en Beholdning af nogle af fyrretyve Tusinde Rd., — men notabene mine Herrer, Gjælden paa 43,000 Rd. til Sorø Academi er ikke betalt, altsaa vilde man ingen Beholdning have i det Dieblif, denne Gjæld skulde betales. Dette kan naturligviis udvilles meget nøiere og meget mere oplysende; men det vilde trætte Dem formeget, idetmindste i dette Dieblif. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) rettede adskillige Bemærkninger til Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Jeg maa maaskee søge at fatte mig saa kort som muligt, og jeg vil da sige, at jeg skulde være villig til at gaae ind paa en fylldig Anvendelse af Communitetets Midler til Opnaaelsen af dets Diemed, saasnart det blot blev nærmere oplyst, i hvilken Retning jeg skulde gaae. Naar det ærede Medlem meente, at det var feil, at Communitetets Midler bruges til at understøtte Universitetet, saa kan jeg ikke sige Andet dertil, end at jeg netop finder det naturligt, at Universitetet, naar det trænger til Understøttelse,

henvender sig til Communitetet; naturligviis er der ogsaa en anden Institution, som det kan henvende sig til, nemlig Sorø Academi. Naar det ærede Medlem dernæst meente, at det skulde have en vis Indflydelse paa Videnskabens Tilstand ved Universitetet, at man saaledes lod Universitetets mulige Underbalance bæres af Universitetets Capitalformue, saa troer jeg virkelig ikke, at dette har megen Bægt. Det ærede Medlem gjorde dernæst med Hensyn til Anvendelsen af Communitetets Stipendier den Bemærkning, at de ydedes til Børn af Forældre, der vare velhavende, eller til Børn af Mænd, der sad i gode Embeder; dette maa jeg tilstaae er mig ikke bekjendt; men der er mig et Forhold bekjendt, som muligen kunde give Anledning til en saadan Tro som den, det ærede Medlem har udtalt, nemlig det, at der er Dele af den danske Stat, hvorefter den Regel gjælder, at der ikke er Spørgsmaal om, hvorvidt den, som ønsker at nyde saadanne Stipendier, er trængende eller ikke, men kun Spørgsmaal om, hvorvidt han er fra denne Landsdeel; dette er f. Ex. Tilfældet med Island. — Det ærede Medlem gjorde mig det Spørgsmaal, om Tiendeydere til de offentlige Institutioner, f. Ex. det lærde Skolevæsen, kunde faae Tilladelse til at afløse Tienden. Dette er naturligviis Noget, hvortil jeg som Kirkeminister ikke kan give Tilladelse. Naar en Institution, som det lærde Skolevæsen, har en Tiende, der ydes til den efter Capitelstart, saa har den derved en Indtægt af en ganske anden Værdi, især naar man ser ud i Fremtiden, end naar den har en blot Pengeindtægt. Hvis noget Saadant skulde skee, da maatte det vistnok skee igjennem Lov, forsaavidt jeg kunde sele mig foranlediget til at fremkomme med en saadan. Dette vil jeg imidlertid lade staae hen, men jeg vil ganske kort antyde, at ved en saadan Foranstaltning maatte det meget heroe paa hvilken Dispositionsret jeg da igjen fik over de Penge, der kom ind under Ministeriets Raadighed. Jeg vilde kunne gaae langt videre, naar jeg f. Ex. fik Lov til at kjøbe Jord for de indkomne Penge, end naar jeg skulde sætte dem ud som Capital. Jeg haaber, at det ærede Medlem, dersom jeg skulde